

Cel laboratorium: Opanowanie podstaw stosowania konstrukcji sterujących `if` i `switch` w C.

Przebieg zajęć: Utworzenie katalogu `lab_5` oraz podkatalogu `switch`. Kompilacja w terminalu i sprawdzenie działania pliku `simple_switch.c`.

- Zamiana konstrukcji `switch` na postać standardową, modyfikacja komunikatów, użycie instrukcji `break`. Dodanie opcji, która kończy program po wciśnięciu klawisza Q.

```
printf("\nWprowadź cyfrę od 1 do 5: ");
scanf("%c",&c);

switch (c) {
    case '1':
        printf("Wprowadzono: 1\n");
        break;

    case '2':
        printf("Wprowadzono: 2\n");
        break;

    case '3':
        printf("Wprowadzono: 3\n");
        break;

    case '4':
        printf("Wprowadzono: 4\n");
        break;

    case '5':
        printf("Wprowadzono: 5\n");
        break;

    case 'Q': return(-1);
    case 'q': return(-1);

    default:
        printf("Wprowadzono: znak spoza zakresu 1-5\n");
        break;
}
```

- Użycie konstrukcji `if ... else if ... else` do napisania programu o takim samym działaniu jak powyższy.

```
for(;;) {
    printf("\nWprowadź cyfrę od 1 do 5: ");
    scanf("%c",&c);

    if (c=='1') {
        printf("Wprowadzono: 1\n");
    }

    else if (c=='2') {
        printf("Wprowadzono: 2\n");
    }

    else if (c=='3') {
        printf("Wprowadzono: 3\n");
    }

    else if (c=='4') {
        printf("Wprowadzono: 4\n");
    }

    else if (c=='5') {
        printf("Wprowadzono: 5\n");
    }

    else if (c=='Q' || c=='q') {
        return(-1);
    }

    else {
        printf("Wprowadzono: znak spoza zakresu 1-5\n");
    }
}
```

- Utworzenie podkatalogu `rownanie_kwadratowe`, analiza pliku `kompiluj.sh`, modyfikowanie pliku `rownanie_kwadratowe.c`.
- Sprawdzanie, czy obliczone pierwiastki są rzeczywiście pierwiastkami, używając funkcji `fabs`.

```
//sprawdzenie czy pierwiastki są pierwiastkami(czy są równe 0)
if(fabs((a*x1*x1)+(b*x1)+c) <= TOLERANCJA) {
    printf("x1 jest pierwiastkiem rownania\n");
}
else {printf("x1 nie jest pierwiastkiem");}

if(fabs((a*x2*x2)+(b*x2)+c) <= TOLERANCJA) {
    printf("x2 jest pierwiastkiem rownania");
}
else {printf("x2 nie jest pierwiastkiem\n");}
```

```
Podaj parametr a: 2
Podaj parametr b: 12
Podaj parametr c: 7
Dwa pierwiastki rzeczywiste: x1 = -5.345207879911715, x2 = -0.654792120088285
x1 jest pierwiastkiem rownania
x2 jest pierwiastkiem rownania
```

```
if(fabs(x1-x2)<TOLERANCJA) {
    printf("\nRoznica wartosci jest rowna 0 (zbyt bliska 0)");}
```

- Rozważenie przypadków kiedy a jest bardzo małą liczbą, a b i c są standardowe, dla typów zmiennych `float` oraz `double`. $a = 10^{-k}$, $b = 2$, $c = 1$:

k =	5	6	7
wynik dla float	x1 = -199999.5000000000000000 x2 = -0.500679016113281	x1 = -199999.5000000000000000 x2 = -0.536441802978516	x1 = -20000000.0000000000000000 x2 = -0.596046447753906
wynik dla double	x1 = -199999.499998749990482 x2 = -0.500001250003379	x1 = -199999.49999875202775 x2 = -0.500000124969979	x1 = -19999999.49999988824129 x2 = -0.500000012504387
k =	8	9	10
wynik dla float	x1 = -200000000.0000000000000000 x2 = 0.0000000000000000	x1 = -2000000000.0000000000000000 x2 = 0.0000000000000000	x1 = -2000000000.0000000000000000 x2 = 0.0000000000000000
wynik dla double	x1 = -199999999.5000000000000000 x2 = -0.500000008063495	x1 = -199999999.49999761581421 x2 = -0.500000041370185	x1 = -1999999999.5000000000000000 x2 = -0.500000041370185
k =	11	12	13
wynik dla double	x1 = -19999999999.5000000000000000 x2 = -0.500000041370185	x1 = -19999999999.5000000000000000 x2 = -0.500044450291171	x1 = -199999999999.4960937500000000 x2 = -0.500710584105946

Dla typu `float` wyniki zaczynają się zaburzać przy $k = 5$ (x_2 powinien być coraz bliższy 0.5), a dla typu `double` przy $k = 9$.

- Dobranie parametru `TOLERANCJA` i wprowadzenie warunku `if(fabs(a)<TOLERANCJA)`.

```
#define TOLERANCJA 1e-9 //tolerancja dla double
#define TOLERANCJA 1e-5 //tolerancja dla float
```

```
if( fabs(a)<TOLERANCJA) {
    printf("Przekroczono wartosc tolerancji\n");
    exit(-1);
}
```

- Modyfikacja programu tak, aby rozwiązywał przypadki równania liniowego i o pierwiastkach zespolonych.

```
if(fabs(a)<TOLERANCJA) { // równanie liniowe
    printf("Równanie liniowe:\n");
    SCALAR x;
    x = -c/b;
    printf("Jeden pierwiastek x = %20.15lf\n",x);
}
```

```
Podaj parametr a: 0
Podaj parametr b: 7
Podaj parametr c: 6
Równanie liniowe:
Jeden pierwiastek x = -0.857142857142857
```

```

if(delta<0){
printf("Dwa pierwiastki zespolone:\n");

SCALAR complex x1,x2;

double complex negSqrt = csqrt(delta);
double pReal = creal(negSqrt);
double pImag = cimag(negSqrt);

SCALAR complex zespolona = pReal + pImag*I;

x1 = (-b-negSqrt)/2*a;
x2 = (-b+negSqrt)/2*a;

printf("x1 = %.2f + %.2fi\t x2 = %.2f + %.2fi\n",
creal(x1), cimag(x1), creal(x2), cimag(x2));
}

```

```

Podaj parametr a: 42
Podaj parametr b: 4
Podaj parametr c: 123
Dwa pierwiastki zespolone:
x1 = -84.00 + -3017.58i
x2 = -84.00 + 3017.58i

```

- uwzględnienie przypadku: a i c standardowe, b duże: $b = 10^k$, $a = 1$, $c = 1$

k =	2	3	4	5
wynik dla float	x1 = -99.989997863769531 x2 = -0.010002136230469	x1 = -999.999023437500000 x2 = -0.001007080078125	x1 = -10000.000000000000000 x2 = 0.000000000000000	x1 = -100000.000000000000000 x2 = 0.000000000000000
wynik dla double	x1 = -99.989998999799951 x2 = -0.010001000200049	x1 = -999.998999999000034 x2 = -0.001000001000023	x1 = -9999.9998999999888 x2 = -0.000100000001112	x1 = -99999.99998999999661 x2 = -0.000010000003385
k =	6	7	8	9
wynik dla double	x1 = -999999.99999899992386 x2 = -0.000001000007614	x1 = -9999999.99999899417162 x2 = -0.000000099651515	x1 = -100000000.00000000000 x2 = -0.000000007450581	x1 = -1000000000.00000000000 x2 = 0.000000000000000

Jeden z pierwiastków zbliża się do $-1/b$, a drugi do $-b$. W typie float wyniki zaburzają się przy $k = 4$, w double $k = 9$. Dzieje się tak, ponieważ liczby przy kompilacji są zaokrąglane, tracimy znaczące cyfry, mamy duży błąd względny.

- Modyfikacja algorytmu, aby zmniejszyć błąd względny:

```

x1 = - b + sqrt( delta ) / (2*a);
x2 = c / (a*x1);

```

- Modyfikacja programu tak, aby wszystkie przypadki były uwzględnione w jednej konstrukcji if ... elsif ... elsif ... else. Taki kod jest nieczytelny.

```

if( fabs(a)<SMALL_NUMBER && fabs(b)<SMALL_NUMBER ){ // poprawnie
printf("Błędne dane: a i b równe 0 (zbyt bliskie 0). Przerwanie programu.\n");
exit(-1);}

else if(fabs(a)<TOLERANCJA) {
printf("Równanie liniowe:\n");
SCALAR x;
x = -c/b;
printf("Jeden pierwiastek x = %20.15lf\n",x);}

else if(delta<0){
printf("Dwa pierwiastki zespolone:\n");
SCALAR complex x1,x2;
double complex negSqrt = csqrt(delta);
double pReal = creal(negSqrt);
double pImag = cimag(negSqrt);
SCALAR complex zespolona = pReal + pImag*I;
x1 = (-b-negSqrt)/2*a;
x2 = (-b+negSqrt)/2*a;
printf("x1 = %.2f + %.2fi\t x2 = %.2f + %.2fi\n", creal(x1), cimag(x1), creal(x2), cimag(x2));}

else if (delta == 0){
printf("Jeden pierwiastek rzeczywisty: x = %20.15lf\n", -b/(2*a) );}

else if (delta > 0) {
SCALAR temp = sqrt(delta);
SCALAR x1 = (-b-temp)/(2*a);
SCALAR x2 = (-b+temp)/(2*a);
printf("Dwa pierwiastki rzeczywiste: x1 = %20.15lf, x2 = %20.15lf\n", x1, x2);}

```

Wnioski:

- `for (;;) {}` to pętla nieskończona. Chcąc, aby poprawnie działała w niej komenda `scanf` trzeba dać spację przed `%c`, inaczej wczyta nam enter jako znak.
- `CTRL + C` zakończy program.
- Używając konstrukcji `switch` należy pamiętać o stosowaniu `break` po każdym z przypadków.
- `return(-1)` zakończy pętlę.
- Funkcja *fabs* zwraca wartość bezwzględną liczby przekazanej jako argument.
- Porównując taką liczbę z dobranym parametrem `TOLERANCJA`, który ma bardzo małą wartość, możemy sprawdzić czy liczba nie jest zbyt bliska 0.
- Jeżeli liczba jest zbyt bliska 0 kompilator zaokrągla ją i pojawiają się niedokładne wyniki.
- Jak parametr `b` w równaniu kwadratowym ma bardzo dużą wartość to tracimy znaczące cyfry, mamy duży błąd względny.
- Uwzględnianie wszystkich przypadków w jednej konstrukcji sprawia, że kod staje się mniej czytelny.